

Tarek Atoui (Libanon)

*Un-drum 3, Semantic Scanning Electron Microscope*, 2010, performance, 16 juli 16.00 uur  
*Building Instruments*, workshop, 17-21 juli

Tarek Atoui's *Un-drum* performances zijn een gelaagde mix van muziekcompositie, beweging, performance en technologie. Voor *Un-drum 3, Semantic Scanning Electron Microscope* heeft Atoui een uitgebreide audio-bibliotheek ontwikkeld met tienduizenden samples. Hij vergroot deze fragmenten uit en verkent ze door middel van een systeem van druksensoren. Met de *Fast Fourier Transform*-techniek, een complex protocol voor geluidsanalyse gebaseerd op de wet van Fourier, speelt hij honderden fragmenten tegelijk af op basis van wiskundige algoritmen die ritmische structuren vormen.

In de week volgend op zijn performance geeft Atoui een de workshop *Building Instruments* in het Fort voor jongeren van 16 tot 30 jaar, naar het voorbeeld van de workshop die hij met de jeugdklas van het *New Museum* in New York uitvoerde. In de workshop begeleidt Atoui jongeren om met meer of minder kennis van technologie hun eigen instrumenten (een gitaar, een camera, hun eigen lichaam etc.) te leren bewerken. Met behulp van sensoren die reageren op licht, druk en beweging leren zij hun instrument een draai te geven. Atoui laat de deelnemers zien hoe culturele referenties en strategieën van belang zijn voor hun eigen leefwereld en stimuleert ze om deze te vertalen in een krachtig artistiek eindresultaat.

Lara Almarcegui (Spanje)

*Bouwmaterialen Fort Asperen*, 2011, calculaties, afwasbare zwarte verf  
*Ruïnes in Nederland, XIX-XXI*, 2008, publicatie, ISBN 978-90-5973-092-2

Het werk van Lara Almarcegui gaat over stedelijke transformaties waaraan veelal politieke, sociale en economische veranderingen ten grondslag liggen. Voor Fort Asperen berekende Almarcegui het totaalgewicht van alle bouwmaterialen die voor het Fort gebruikt zijn, ook bij uitbreidingen en renovaties. De elementen van het fort staan op een lijst op een muur, als waren het de ingrediënten bij een recept. We kunnen het massieve verdedigingsbolwerk nu begrijpen als de som van zijn onderdelen, vanaf het moment dat het gebouwd werd tot zijn verval tot ruïne.

De ruïne is een fenomeen waarin Almarcegui al langer is geïnteresseerd. In de publicatie *Ruïnes in Nederland* geeft zij een nieuwe definitie van het begrip ruïne en legt ze een groot aantal Nederlandse ruïnes vast.

Marc Bijl (Nederland)

*Equivalent*, 2000, geglazuurde bakstenen, betonblokken, cement, TL-licht, bier

Schreeuwerig, maar niet zonder humor, levert Marc Bijl commentaar op de wereld door symbolen en iconen van politiek, *corporate culture*, popcultuur en kunst te verdraaien. Zo zette hij eerder met het werk *Culture/Politics* (2004) een streep door de utopie Europa door de Nederlandse en de Europese vlag van deze woorden te voorzien.

Bijl plaatst *Equivalent*, vernoemd naar een werk van Carl André, vlak voor de ingang van het Fort. Deze bakstenen versie van de Nederlandse vlag blokkeert de ingang en verandert zo ons nationale symbool in een barrière met daarachter de stinkende duisternis.

André Cadère (Frankrijk)

*Zonder titel*, 1973, film in zwart-wit, 16 mm overgezet op dvd, geluid op band.

Cinematograaf: Alain Fleischer. Met dank aan: Zagreb Museum of Contemporary Art

Een korte film van Alain Fleischer laat kunstenaar André Cadère zien terwijl hij bij wijze van performance zijn unieke infiltraties uitvoert. Cadère verzette zich tegen de gevestigde orde door zijn kunstwerken, de kleurrijk geringde staven (*barre de bois rond*), in belangrijke musea achter te laten. Het lukte hem het kunststelsel te ontwrichten door met een simpele geste de keuzes van de gevestigde orde te ondermijnen.

Critical Art Ensemble (Verenigde Staten)

*Marching Plague*, 2006, video

*Target Deception*, 2007, video

*Immolation*, 2008, tweekanaals videoprojectie

*Mythic Weapons and State Propaganda*, 2009, pamflet

*Radiation Burn*, 2010, tactical media

*Evidence*, 2004, video

Het werk van Critical Art Ensemble gaat over aspecten van propaganda, oorlogsvoering en het machtsmisbruik dat daarmee gepaard gaat. De video *Marching Plague* beschrijft hoe 'germ warfare' (biologische oorlogsvoering) wordt ingezet. Niet de reële dreiging, maar de angst hiervoor blijkt het werkelijke machtsmiddel te zijn. In *Target Deception*, *Immolation* en *Radiation Burn* worden effecten van bepaalde vormen van oorlogsvoering uitgediept. Ook is er een werk te zien over een van de leden van Critical Art Ensemble zelf, Steven Kurtz, die in 2004 werd gearresteerd op verdenking van bioterrorisme. In meerdere projecten werkte Critical Art Ensemble met biologische en chemische processen. Zo konden bezoekers voor het werk *Free Range Grain* (2003-2004) groenten meenemen die ze verdachten van genetische modificatie. Met een mobiel lab werden de groenten door Critical Art Ensemble getest.

Teddy Cruz (Mexico)

Urbanisms of Transgressions: Trans-border Suburbias (beyond density as amount of rhings per area): North to South: Urbanisms Made of Waste / Sout to North: Urbanisms Made of Retrofit, 2011, drie LCD-schermen, verkeerspiennen op houten constructie

Teddy Cruz onderzoekt wat je kunt leren van ongeplande woningbouw en informele vestigingen, zoals krottenwijken en kraakbolwerken. Hij is gefascineerd door de uit noodzaak geboren creativiteit en vindingrijkheid die dergelijke complexen laten zien. De van oorsprong Mexicaanse architect ontwikkelde nieuwe stedelijke strategieën voor het problematische grensgebied tussen San Diego (Verenigde Staten) en Tijuana (Mexico). Hij geeft in zijn ontwerpen en concepten aandacht aan lokale mogelijkheden in een gebied, waar het debat juist gedomineerd wordt door de grensproblematiek en transnationaal beleid. De installatie van Cruz in het Fort omvat drie beeldenreeksen, gepresenteerd in een zee van oranje verkeerspiennen.

Martijn Engelbregt (Nederland)

*Onze Held op Sokkels*, 2007, munt, zilver

Martijn Engelbregt houdt zich met onderzoeksbureau EGBG, wat kan staan voor 'Engelbregt Gegeven Beheer Groep' of 'Eens Gegeven Blijft Gegeven', bezig met grenzen van privacy en tolerantie. Hij verzamelt gegevens door officieel uitzijnde enquêtes te verspreiden. Een terugkerend thema in Engelbregts werk is wat mensen over zichzelf prijsgeven zonder precies te weten welk doel het dient.

Ter gelegenheid van het 400ste sterfjaar van Michiel de Ruyter kreeg Martijn Engelbregt de opdracht een gedenkmunt te maken. De muntzijde bevat het portret van Koningin Beatrijs met de woorden *Onze/Hun* en de kopzijde het portret van De Ruyter met de woorden *Parel/Schrik*.

*Achteloos door het oude gebouw lopend, komt er plots een vreemde op mij af.  
'Kop of munt?' vraagt hij mij.  
'Pardon?'  
'KOP of MUNT?', dringt hij nog eens aan.  
Hij tost een munt en laat mij verbouwereerd met het resultaat achter.*

Tim Etchells (Verenigd Koninkrijk) en Vlatka Horvat (Hongarije)

*To Bring Down a House*, 2011, installatie van twee faxmachines, een telefoonverbinding, papier en spelden

Op de bovenste verdieping van het Fort is door Tim Etchells een fax geplaatst. Samen met Vlatka Horvat stuurt hij elke dag een bericht naar deze fax. De Engelse uitdrukking die het werk zijn naam geeft, wordt gebruikt wanneer iemand applaus en gejoel weet te genereren voor een optreden. Met een ironische ondertoon nemen Etchells en Horvat de titel letterlijk en sturen steeds instructies om 'het huis' letterlijk neer te halen. Grappige maar ook dreigende beeldinstructies hintten naar terroristische praktijken en creëren zo een omkering van de positieve titel.

Harun Farocki (Duitsland)

*Serious Games*, 2009/2010

*Three dead*, 2010, video

*Immersion*, 2009, tweekanaals videoprojectie

*A Sun with no Shadow*, 2010 tweekanaals videoprojectie

De Duitse filmmaker Harun Farocki toont in de *Serious Games*-serie drie geavanceerde computergames die gebruikt worden voor training voor Amerikaanse soldaten en die tevens dienen als therapie voor de verwerking van de ervaringen van oorlogsveteranen. De superrealistische spellen bereiden de militairen niet alleen voor, maar blijken ook allerlei emoties op te roepen bij hun gebruikers. Niet alleen worden de militairen door de spellen strategisch voorbereid, maar ze krijgen ook een *mindset* opgedrongen.

Zachary Formwalt (Verenigde Staten)

*In Place of Capital*, 2009, videoprojectie

Zachary Formwalt presenteert twee werken. *A Story called Eurabia* is opgenomen in het filmprogramma. In het werk *In place of Capital* wil Formwalt grip krijgen op de recente economische crisis en poogt hij de beweging van kapitaal in beeld te brengen. In plaats van ingewikkelde grafieken en animaties maakt hij gebruik van een foto. In 1845 maakte William Henry Fox Talbot, een van de pioniers van de fotografie, een foto van The Royal Exchange, het koninklijke beursgebouw. De onmogelijkheid van het vormen van een beeld van kapitaal krijgt in de oude foto een parallel: het drukke plein voor het gebouw lijkt vreemd genoeg verlaten doordat de bewegende massa niet kan worden gevangen door de lange sluitertijd.

Freddy Heineken (Nederland, † 2002)

*The United States of Europe (A Eurotopia?)*, 1992, publicatie

Alfred Henry (Freddy) Heineken is vooral bekend vanwege van zijn bierimperium, een internationale economische grootmacht. Minder bekend was zijn interesse in wetenschap en technologie. De publicatie *The United States of Europe (A Eurotopia?)* stelt de grenzen van Europa aan de kaak. Samen met wetenschappers ontwikkelde Heineken in 1992 een nieuwe visie op de indeling van Europa, een 'Eurotopia'. Deze nieuwe versie van Europa is opgebouwd uit 75 staten, met klinkende namen als 'Northumbria' en 'Bohemia'. Nederland zou worden opgedeeld in twee staten, waarvan het onderste gedeelte, waarin het KunstFort zich bevindt, 'Ysselland' zou heten. De motivatie van Heineken voor het maken van deze publicatie was het creëren van eeuwige vrede op dit voorheen zo oorlogszuchtig continent.

Runa Islam (Bangladesh/Verenigd Koninkrijk)

*The House Belongs to Those Who Inhabit It*, 2008, 16 mm film, projector, 25 mm lens, soundtrack

De film *The House Belongs to Those Who Inhabit It* 'schrijft' met de camera. We zien de binnenzijde van gebouwen die door krakers bezet zijn geweest. Islam beweegt de camera langs het gebouw als ware ze een pen en voorziet het decor zo van gecodeerde teksten. Ondertussen registreert ze de graffiti die krakers gebruiken om een plek op te eisen.

Jeroen Jongeleen (Nederland)

*De Verborgene Stadscollectie [the inside job]*, 2010-2011, prints, vier video's

*Rondleidingen in de Verborgene Stadscollectie*, performance op 3 juli, 21 augustus en 25 september (de hele dag)

Jeroen Jongeleen stelt foto's en video's van *Inside Job* tentoon, kleine ingrepen die hij maakte in museum Boijmans van Beuningen toen hij daar wat bijverdiende. Zijn interventies toont hij in twee kleine museale ruimtes, die op hun beurt weer binnendringen in het KunstFort. De bezoeker krijgt via een gat door het plafond toegang tot het museum, een beeld dat verwijst naar een bekend sculptuur van Maurizio Cattelan in museum Boijmans van Beuningen. Op een drietal dagen geeft Jongeleen zelf een rondleiding door 'zijn' museum.

Otto Karvonen (Finland)

*Vreemdelingenpaleis Vogelhuisjes Collectie*, 2010, cement, aluminium, roestvrij staal, multiplex

Ook buiten de massieve muren van het fort zijn kunstwerken te vinden. Naast de aardappelvelden van Åsa Sonjasdottir zijn tussen de bomen van het forteiland de vogelhuisjes van Otto Karvonen te zien. Normaliter hebben vogelhuisjes een gastvrij karakter en zijn ze gemaakt van warme en natuurlijke materialen, maar Karvonen kiest voor cement, aluminium en roestvrij staal. De harde esthetiek van deze ontwerpen is afgeleid van Nederlandse detentiecentra voor asielzoekers in Schiphol-Oost, Alphen aan den Rijn, Soesterberg, Zaanstad, Zestienhoven en Dordrecht. De *Vreemdelingenpaleis Vogelhuisjes Collectie* bestaat uit zes vogelhuisjes die speciaal voor migrerende vogels in Amsterdam zijn ontwikkeld. Met deze installatie neemt Karvonen deel aan het complexe debat omtrent migratie, inburgering en de positie van de 'vreemdeling'.

Mobile Academy Licentie © Nr. 4 / 2011

*Blackmarket for Useful Knowledge and Non-Knowledge*

*Defense Lines*

Licentiehouder en producent: Bik Van der Pol

Licentiegever: Hannah Hurtzig/Mobile Academy

[www.mobileacademy-berlin.com](http://www.mobileacademy-berlin.com) // [www.blackmarket-berlin.com](http://www.blackmarket-berlin.com)



kippen zorgt ervoor dat zij in trance tegen het asfalt gekleefd blijven. Zij herkennen de streep als een overvliegende roofvogel en blijven voor dood liggen. Na enige tijd komen ze weer bij zinnen, staan op en vervolgen hun weg. Het werk van Nuur verbeeldt het verlamme van consensus, maar suggereert ook bevrijding.

Tevens presenteert Nuur een bewerking van zijn eerdere werk *We share air*. Op kleine buttons staat simpelweg de titel geschreven. Elke bezoeker heeft recht op een button. Aan steeds andere toeschouwers en in verschillende contexten wijzen de buttons op de wederzijdse afhankelijkheid van mensen.

Cesare Pietroiusti (Italië)

*Waiting/Aspettare/Wachten*, 2011, geluid

Cesare Pietroiusti concentreert zich in zijn werk op machtsbolwerken. Hij legt de onopvallende of onzichtbare eigenschappen van een instituut bloot. In MAXXI (Rome) sloot hij zichzelf op voor het werk *Backspaces*. Dagenlang beschreef hij nauwgezet wat hij waarnam in dit nieuwe museum. Wat overbleef, waren geluidsopnames van zijn waarnemingen die vervolgens een plek kregen in de tentoonstelling. In KunstFort Asperen exposeert Pietroiusti het nieuwe geluidswerk *Waiting/Aspettare/Wachten*. Hier en daar kunnen we hem horen. Hij geeft een stem aan de wachtenden in het Fort: de soldaten die er ooit gewacht hebben op de vijand, of de slapende vleermuizen die wachten op de zomer en de kunstwerken, wachtend op hun publiek.

*'There might be someone inside. We don't know. But we know for sure that, if we get in, they die. That's why we are waiting. We wait for the moment when it will be warm enough for them to come out.'*

Åsa Sonjasdotter (Zweden)

*A Potato Perspective on Resistance*, 2011, aardappelen, aarde, pvc, metaal.

Oogstdatum: 18 september 2011, 15.00 – 18.00 uur

*Potato Perspective* is ontstaan toen Åsa Sonjasdotter in haar tuin in Zweden aardappels wilde poten die ze had meegenomen uit India. Sonjasdotter kreeg een boete omdat de aardappels niet EU-geregistreerd waren. Tuinieren werd ineens een politieke kwestie. In het langdurig project *Potato Perspective* onderzoekt ze hoe politieke en financiële systemen samenhangen door de bril van de aardappelteler. Bij KunstFort Asperen zijn achter de Taveerne twee veldjes beplant met twee soorten aardappelen: Bintje en Sarpo Mira. Het welbekende Bintje is

eigenlijk een bijzonder kwetsbare aardappel die erg vatbaar is voor schimmels. Vanwege de benodigde hoeveelheid bestrijdingsmiddelen kreeg Bintje de bijnaam ‘gifpieper’. Begin jaren zeventig werd het ras zelfs onder druk van milieubewegingen van de schappen gehaald. Sarpo Mira daarentegen is een bijzonder resistent ras. In de voormalige Sovjet-Unie wilde men onafhankelijk zijn van Westerse bestrijdingsmiddelen en daarom werd een aardappel gekweekt die bestand is tegen zo goed als alle plagen. Beide soorten zullen zonder enig bestrijdingsmiddel verbouwd worden. De twee soorten aardappelen zijn zo geplant dat er tussen de twee veldjes een zogenaamd besmettingsgebied ontstaat.

Hito Steyerl (Duitsland)

*Universal Embassy*, 2004, video

Hito Steyerl maakte een korte documentaire over de ‘Universele Ambassade’. Na het uiteenvallen van de Somalische regering twintig jaar geleden, kwam de ambassade in Brussel leeg te staan. De ambassade en de soevereiniteit van het terrein werden opgeëist door een groep activisten die een eigen vlag plantten. Dit voormalige stukje ‘Somalië’ is de enige plek op aarde die niet bij een land hoort. De documentaire laat zien hoe een groep mensen zonder verblijfsvergunning leeft. De Universal Embassy zet zich in voor andere landlozen, de *sans papiers*.

Pilvi Takala (Finland)

*The Real Snow White*, 2009, videoprojectie

In haar werk onderzoekt Pilvi Takala sociale conventies. In *The Real Snow White* tart ze eveneens de grenzen van normaal gedrag. Terwijl ze verkleed als Sneeuwitje Disneyland Parijs probeert binnen te komen, houden de beveiligers haar tegen. Het blijkt voorbehouden aan het Disney-concern om te bepalen wie zich als Sneeuwitje mag voordoen. In een absurd vraaggesprek met de beveiliging, waarin Takala zich naïef en onschuldig houdt, ontrafelt ze niet alleen de strenge copyrightbarrières van het concern, maar laat ze ook het conformisme van de andere bezoekers zien.

Javier Telléz (Venezuela)

*One Flew over the Void*, 2005, videoprojectie

Javier Telléz tast met zijn werk de grenzen af tussen het normale en abnormale, het collectief en de individu, en overschrijdt deze grenzen soms letterlijk. Wat gebeurt er wanneer dat wat zich aan de ene zijde van de grens bevindt, plotseling naar de andere zijde wordt gebracht? In het videowerk *One Flew over the Void* (2005) brengt Telléz dit expliciet in beeld. Het werk werd oorspronkelijk gemaakt voor inSite, een biënnale die de grens tussen Mexico en de Verenigde Staten tot onderwerp had. De grens, een politiek en fysiek knelpunt, werd op heroïsche wijze door Telléz 'overwonnen'. Samen met een groep inwoners uit een Mexicaanse psychiatrische inrichting creëerde Telléz een groots spektakel met als hoogtepunt het afvuren van een menselijke kanonskogel, Dave Smith, over de barricade tussen de VS en Mexico.

Nomeda & Gediminas Urbonas (Litouwen)

*Eerste internationale postduivenrace voor de Fort Asperen Cup*, 2011, postduivenrace, trofeeën

*Video Villa Lithuania*, 2007, documentatie van de tentoonstelling in het Litouwse paviljoen op de 52ste Biënnale van Venetië

Nomeda & Gediminas Urbonas organiseren voor KunstFort Asperen de eerste internationale postduivenrace, de strijd om de Fort Asperen Cup, in samenwerking met Jos de Ridder en duiventelers vanuit Noord-West en Noord-Oost Europa. In hun project benadrukken ze de belangrijke rol die de postduif speelde in vroegere militaire strategieën. De postduif was vaak een cruciaal communicatiemiddel tussen verschillende legioenen, wat de symboliek van de vredesduif ambivalent maakt. De kunstenaars maakten in samenwerking met het Leerdams Glasmuseum trofeeën voor de winnaars van de race. Een van de trofeeën is ook in het Glasmuseum te zien. Hun vorm is gebaseerd op de plastic zakken die gebruikt worden voor dagelijkse training. Doordat de zakken een windzak vormen, blijven de duiven erom heen cirkelen. Het project in KunstFort Asperen is een vervolg op de Litouwse bijdrage aan de 52ste Biënnale van Venetië. Daar realiseerden zij de manshoge maquette *Villa Lithuania*, gemaakt naar de vorm van een duiventil. Het werk was een replica van de Litouwse ambassade in Rome, dat tijdens de Sovjetbezetting in handen kwam van de Sovjet-Unie. Nog altijd is de Villa Lithuania in gebruik als Russisch consulaat. Veel Litouwers beschouwen dit als het laatste bezette gebied. De kunstenaars organiseerden bij het werk een postduivenrace naar Rome om op symbolische wijze het gebied op te eisen.

The Yes Men (Verenigde Staten)

*The Yes Men fix the World*, 2009, video, 87 min, speciale vertoning op 3 september\*\*\*

Distributeur: [www.devo.net/Goodscreenings.com](http://www.devo.net/Goodscreenings.com)

In deze film leggen The Yes Men een flink aantal voorbeelden van hun activistische praktijken vast. Zij houden zich bezig met 'culture jamming': ze doen zich voor als woordvoerders van belangrijke organisaties en bedrijven zoals de Amerikaanse Chamber of Commerce en Dow Chemical. De ene keer beloven ze op (inter)nationale televisie beterschap over bestaand beleid, bijvoorbeeld een aangekondigde schadeloosstelling voor de slachtoffers van de giframp in Bhopal. De andere keer geven ze een absurdistische presentatie op internationale congressen, die verrassend (en soms zelfs schokkend) genoeg gehoor krijgen bij het publiek, zoals het rekenmodel voor toelaatbare bedrijfsrisico's, aangekleed met Gilda the Golden Skeleton. Natuurlijk zorgde deze film voor veel opschudding en werden meerdere rechtszaken tegen The Yes Men aangespannen. In reactie daarop boden zij de film aan ter vrije distributie onder een *creative commons*-licentie. In KunstFort Asperen wordt deze versie getoond. De groep bestaat uit Jacques Servin and Igor Vamos die de aliasen Andy Bichlbaum en Mike Bonanno hanteren.

Artur Żmijewski (Polen)

*Democracies*, 2009, video

Artur Żmijewski onderzoekt in zijn films en installaties complexe morele kwesties. Vaak zet hij specifieke situaties in scène, waardoor wrijving ontstaat tussen de mensen in zijn films. Zonder dat het merken worden ze ertoe aangezet hun eigen grenzen van agressie en acceptatie te tonen. In het twintigluik *Democracies* is Żmijewski uitgegaan van ongeregisserde situaties. Op verschillende locaties in Europa en het Midden-Oosten filmde hij demonstraties over de gehele breedte van het politieke spectrum. Żmijewski brengt de kern van democratie aan de oppervlakte, namelijk de mogelijkheid voor uiteenlopende ideologieën om zich te manifesteren in de openbare ruimte.

## **Filmprogramma**

In de tentoonstelling is in drie ruimtes een samenhangend filmprogramma te zien. Elke ruimte draait om een thema dat een centrale rol speelt in de manifestatie.

### *Militaire architectuur*

Het onderwerp van het eerste thema binnen het filmprogramma van KunstFort Asperen is militaire architectuur. In tegenstelling tot Fort Asperen werd het gebouw dat het onderwerp is van *Tripoli* van de Noorse kunstenaar **Knut Asdam** ontworpen voor civiele doeleinden. De nog onafgewerkte International Fair veranderde bij het uitbreken van de Libanese burgeroorlog snel in een opslagplaats voor munitie en een helikopterbasis, geheel in tegenspraak met de plannen van de modernistische architect Oscar Niemeyer. *Detroit* van **Amir Yatziv**s gelijknamige film, vernoemd naar de ooit bruisende Amerikaanse metropool, is een simulatie van een Palestijnse stad, gebouwd om Israëliëse militairen voor te bereiden op gevechtssituaties. Het op 8 mm geschoten *Launch* van **Brian Doyle** glijdt door een verlaten ruimtecomplex in de nabijheid van Cape Canaveral.

### *Infiltrant*

De tweede ruimte verenigt films die spelen met de notie van een infiltrant die ontluiserende informatie losweekt bij nietsvermoedende mensen. Regisseur **Mads Brügger** trekt in *The Red Chapel* met twee Deens-Koreaanse broers naar Noord-Korea onder het mom van een cultureel uitwisselingsproject. Een van de twee broers is door zijn lichamelijke handicap onverstaaanbaar voor de plaatselijke tolken, waardoor hij de notoire Koreaanse censuur omzeilt. In 1994 laat **Zelimir Zilnik** voor zijn film *Tito po drugi put medju srbima* een dubbelganger van Josip Broz Tito in vol militair ornaat door de straten van Belgrado wandelen. Toevallige passanten zijn onmiddellijk bereid het spel mee te spelen en confronteren de maarschalk met zijn verantwoordelijkheid voor hun miserie. **Walyer Heynowski** en **Gerhard Sheumann** krijgen in *Der Lachende Mann* onder valse voorwendselen de beruchte huursoldaat 'Kongo' Müller voor de camera. Naarmate Müller in beschonkener toestand raakt, neemt zijn loslippigheid over onfrisse praktijken in Congo toe.

### *Nationale identiteit*

De derde filmruimte is gewijd aan films over nationale identiteit, migratie en culturele stigmatisering. **Robert Oey** reconstrueert in zijn film *De Leugen* de zaak van Ayaan Hirsi Ali op een bijzonder originele manier. Protagonisten als Hilbrand Nawijn, Femke Halsema en Rita Verdonk spreken én zingen openhartig over hun rol. De eerste lange documentaire van **Elias Grootaers** *Not Waving, But Drowning* werd opgenomen in een transitcentrum voor vluchtelingen aan de Belgische kust. Hij gaat niet direct in op actuele wetgeving of de

organisatie van mensenhandel, maar hij gaat op zoek naar de essentie van het woord 'illegaal'. *A Story Called Eurabia* van Zachary Formwalt ontleedt een nieuwsuitzending van FOX News waarin immigratie vanzelfsprekend aan terrorisme gekoppeld wordt.